

info@sm.ee
Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 10.07.2025 nr 1.2-2/62-1
Meie 06.08.2025

Sotsiaalhoolekande seaduse, sotsiaalseadustiku üldosa seaduse ja väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit on tutvunud eelnõuga ning soovib esitada järgmised seisukohad ja ettepanekud seoses § 1 punktidega 3, 4, 5 ja 6.

1. Toetus eelnõu § 1 punktidele 3 ja 4 – otsustustähtaeg ja teenuskohtade täitmine

Erihoolekande Pakkujate Liit toetab muudatusettepanekut, mille kohaselt peab õigustatud isik teenuskoha pakkumisele vastama seitsme päeva jooksul.

Täna ootab ööpäevaringse erihoolekandeteenuse järjekorras teenuse saamist üle 800 inimese. Kui isikule jäetakse otsustamiseks piiramatu aeg, seiskub järjekord ning vabanenud teenuskoht jääb kasutamata. Selle tulemusel ei saa kiiremas abivajaduses inimesed aegsasti teenusele ning süsteemi toimimine on häiritud.

Praktikas on esinenud juhtumeid, kus teenusekoht on jäänud mitmeks kuuks täitmata, sest SKA poolt tehtud pakkumistele ei ole määratletud ajaraamistikust vastatud. Teenuskohtade mittetäitumisel on lisaks sotsiaalsele mõjule ka selge negatiivne mõju teenuseosutajate majanduslikule seisule. Tühjana seisev koht tähendab saamata jäänud tulusid, mille arvelt tasustatakse tegevusjuhendajaid ja teisi spetsialiste. Erihoolekande valdkonnas ei ole võimalik paindlikult töötajaid koondada ja seejärel kiiresti uuesti tööle võtta, sest professionaalse personali ettevalmistus võtab sageli mitu aastat.

Et otsustamise protsess oleks kiirem ja sihipärasem, teeb Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit ettepaneku kehtestada õigustatud isikule kohustus külastada alates taotluse esitamisest talle huvipakkuvates piirkondades tegutsevaid teenuskohti. See aitaks kaasa teadlikule otsustamisele ning lühendaks vastuse andmise aega.

2. Toetus eelnõu § 1 punktile 6 – korduvast loobumisest tulenev järjekorra muudatus

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit toetab muudatust, millega sätestatakse, et kui inimene loobub teistkordselt teenuspakkujust mõjuva põhjuseta, paigutatakse ta järjekorra lõppu. Selline muudatus muudab järjekorra läbipaistvamaks ning tagab, et seal asuvad ainult need inimesed, kes reaalselt soovivad ja vajavad teenust.

Nii seitsmepäevane otsustustähtaeg kui ka korduva loobumise korral järjekorra lõppu viimine on meie hinnangul mõlemad vajalikud ja ajakohased meetmed. Tegemist on muudatustega, mida erihoolekande valdkonna spetsialistid, ametkonnad ja teenusepakkujad on oodanud aastaid, kuna surve teenuskohtadele on väga suur ja järjekord ebamõistlikult pikk.

3. Märkused eelnõu § 1 punkti 5 kohta – omaosaluse piirmäär

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit ei toeta kavandatavat muudatust, millega tõstetakse teenuseosutaja õigust küsida teenusesaajalt kahekordne riiklik omaosaluse määr. Antud ettepanek ei lahenda suurema osa teenusosutajate tegelikke probleeme, vaid teenib peamiselt väikese osa elitaarsemate teenuste pakkujate huve.

Tänane probleem seisneb selles, et teenuseosutajatel puudub võimalus küsida kõrgemat omaosalust olukorras, kus teenuse kulud kasvavad (nt toiduainete ja kinnisvarahoolduse hindade tõusu tõttu), kuid teenuse kvaliteet ei ületa rahvatervise seaduses sätestatud miinimumnõudeid. Sellises olukorras ei võimalda kehtiv regulatsioon katta teenuse tegelikke kulusid, kuigi eesmärgiks ei ole ebamõistliku hinna küsimine, vaid teenuse jätkusuutlik pakkumine.

Leiame, et eelnõu ei käsitle piisavalt teenusosutajate vajadust omaosaluse määrade paindlikumaks kujundamiseks, mis arvestaks reaalseid majandusolusid ja inflatsioonimõjusid.

Kokkuvõte

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit toetab meetmeid, mis muudavad teenuskohtade täitumise protsessi selgemaks ja efektiivsemaks ning aitavad tagada, et järjekorras ootavad just need isikud, kes teenust reaalselt vajavad. Samas palume eelnõu § 1 punktis 5 kavandatavat muudatust täiendavalt analüüsida ja muuta, et see vastaks ka enamiku teenusosutajate tegelikele vajadustele.

Lugupidamisega

Liina Lanno

Juhatuse liige

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit

MTÜ Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit
Haavassaare talu
Kiidjärve küla
Põlva vald
64605 Põlvamaa